

SZEGEDI KISTÉRSÉGI HÍREK

MEGJELENIK A SZEGEDI KISTÉRSÉG TÖBBCÉLÚ TÁRSULÁS TELEPÜLÉSEIN

ALGYÓ • DESZK • DÓC • DOMASZÉK • KÜBEKHÁZA • RÖSZKE • SÁNDORFALVA
SZATYMAZ • SZEGED • TISZASZIGET • ÚJSZENTIVÁN • ZSOMBÓ

INDULHAT A PARTFAL REKONSTRUKCIÓ

2015 nyaráig Magyarország legkorszerűbb árvízvédelmi rendszere épül ki Szeged belvárosában.

ÓVODAI FEJLESZTÉSEK A KISTÉRSÉGBEN

Pedagógiai továbbképzéseket, rendezvényeket szerveznek és eszközöket szerezhetnek be egy európai uniós program segítségével a Kistérség óvodái.

ÚJABB LÁTVÁNYOSSÁGOK A VADASPARKBAN

Idén is több újdonság látható a Szegedi Vadasparkban

Fejlesztések Szegeden **3. oldal**

Fejlesztések a Kistérségben **5. oldal**

Fejlesztések a Kistérségben **8. oldal**

Portré

Siska Antal: Sándorfalvi lokálpatrióta

Az életnek akkor van értelme, ha a holnapot tervezzük – nyilatkozta lapunknak a 72 esztendő Siska Antal, akinek Sándorfalváért kitüntető címet adományozott idén a képviselő-testület a településért végzett munkájáért. A helyi Őszikék nyugdíjas egyesület elnöke igazi lokálpatrióta.

– 1942. május 4-én születtem Szegeden. Kétéves voltam, amikor Szegedet bombázták, és a családkunk a nagyszülőkhöz költözött Sándorfalvára. Azóta itt élek – kezdte élete történetét Siska Antal, akinek elmondása szerint nincsenek személyes emlékei a világháborúról. Édesapja az orosz kórházban volt villanyszerelő, és olykor tolmácsolt is, édesany-

Folytatás a 5. oldalon

Interjú

Botka László: A RÉGIÓ AKKOR FEJLŐDIK, HA

SZEGED FEJLŐDIK

Szeged polgármestere értékelte a 2013-as évet

Mindenki megtapasztalhatja, hogy a valóság és az adófizetők milliárdjaiból folytatott kormányzati propaganda szöges ellentétben áll egymással – nyilatkozta lapunknak Botka László, Szeged polgármesterét arra kértük, értékelje a 2013-as évet Magyarország, a szegedi kistérség és Szeged szempontjából.

Folytatás a 2. oldalon

Fejlesztések a Kistérségben

NAGYOT FEJLŐDIK A SÁNDORFALVI ÓVODA

Új férőhelyekkel bővül és korszerűsödik a patinás múltú sándorfalvi óvoda. A Szegedi Kistérség Többcélú Társulása sikeres pályázatának köszönhetően több mint 126 millió forint jut az intézmény fejlesztésére.

Folytatás a 2. oldalon

Beruházás a legkisebbekért

Fejlesztések a Kistérségben

SPORTFEJLESZTÉSEK ÚJSZENTIVÁNON

17 millióból korszerűsített öltöző, 30 millióból műfüves kispálya, újonnan alapított női egyesület – dinamikus fejlődik Újszentiván labdarúgója.

Mint amikor a gombhoz választjuk a kabátot, úgy készült el a műfüves focipálya is Újszentivánon. A beruházás ötlete ugyanis az új öltözők átadását követően fogalmazódott meg a képviselőtestületben - mondta a

polgármester. Putnik Lázárt az önkormányzat legújabb beruházásáról kérdeztük.

A helyiek már szeptember elején tapasztalhatták, hogy a sportpályán a focistáink helyett

Folytatás a 3. oldalon

Interjú

BOTKA LÁSZLÓ: A RÉGIÓ AKKOR FEJLŐDIK, HA SZEGED FEJLŐDIK

Folytatás az 1. oldalról

2013 a magyar emberek és a magyar családok döntő többsége számára bebizonyította, hogy a kétharmados fideszes kormány és gazdaságpolitikája a legszűkebb magas jövedelmű réteget támogatja. Az emberek többsége viszont rosszabbul él. A kormányzat a rezsi-csökkentésnek nevezett blöffsorozattal próbálja elpalástolni, hogy a magyar emberek döntő többségétől háromszornégyezer annyi pénzt vettek el az elmúlt években a negyven újfajta adóval, Európa legmagasabb, 27 százalékos áfakulcsával, mint amennyit visszaadnak a rezsi-csökkentéssel. Az igazságtalan egykulcsos adó és az igazságtalan családtámogatási rendszer, amely a legmagasabb jövedelműeket támogatja, szintén azt mutatja, amit Szegeden és a város környéki településeken tapasztalunk, hogy egyre több család kerül kilátástalan helyzetbe – most már nemcsak a munkanélküliek, hanem azok is, akik dolgoznak. Nem véletlen, hogy több mint 500 ezer ember hagyta el az elmúlt években Magyarországot.

Mindenki megtapasztalhatja a hétköznapokban, hogy a valóság és az adófizetők milliárdjaiból folytatott kormányzati propaganda – amely arra épül, hogy Magyarország jobban teljesít – szöveges ellentétben áll egymással.

Ön többször nyilatkozta, hogy a fideszes politika kifejezetten árt a demokrácia egyik talpkövének számító önkormányzatiságnak. Mivel tudja ezt alátámasztani?

Valóban, szerintem 2013 az önkormányzati rendszer szétverésének, az önkormányzatiság felszámolásának is az éve. Az előző években közjogilag az új önkormányzati törvénnyel felszámolták a valódi önkormányzatiságot azzal, hogy a feladatok jelentős részét – leginkább az oktatás területén – államosították. 2013-ra megfelezték 2010-hez képest az önkormányzatok költségvetési támogatását. Amindennapi életben az a legnagyobb probléma ezzel, hogy jóval több forrást vontak el az önkormányzatoktól, mint amennyibe az államosított feladatok kerültek. Ez azt jelenti, hogy jóval kevesebb pénzt jut

a megmaradt, elsősorban település-üzemeltetési és szociális feladatokra, valamint az óvodai intézményrendszer fenntartására, mint ami korábban volt. Ez természetesen érintette a Szegedi Kistérség Többcélú Társulást is. Nagyon büszkék voltunk arra, hogy az előző ciklusokban Szeged a kistérséghez tartozó településekkel a lehető legszelebb együttműködést alakította ki – például egységes oktatási intézményrendszert építettünk fel. Ez évről évre mutatta, hogy – főleg a kistelepüléseken – jelentősen növelni tudtuk az oktatás színvonalát, hiszen olyan tagozatokat és képzéseket tudunk biztosítani, amire korábban egy kistelepülés nem volt alkalmas. A szaktanári ellátottságot is meg tudtuk oldani. Ez kiválóan működő együttműködés volt, aminek a pénzügyi fedezete is biztosított volt a központi és a települési önkormányzatok költségvetéséből. Nagy döntés volt 2013-ban, amikor ebben a helyzetben a települési önkormányzatok elveszítették a feladatok jelentős részét, és a költségvetési támogatás is megfelező-

dött, hogy mit csináljunk. Végül is úgy döntöttünk, egy területen mindenképpen fontosnak tartjuk az együttműködés fenntartását. Ez pedig a közös szociális intézményrendszer, közös szociális ellátórendszer. Ez azért is fontos, mert a legnagyobb kormányzati elvonás éppen a szociális ellátórendszerben volt.

Megfelezték támogatások

Szeged esetében három év alatt megfelezték például a szociális segélyezés költségvetési támogatását. Ez 2010-ben 900 millió forint volt, most pedig 450 millió forint. Ez is a kormányzati, Fidesz-logikához kötődik: a legszegényebb rétegektől vették el a legtöbbet. Márpedig én azt gondolom, egy ország, egy település akkor élhető, ha a közösség támogatást, segítséget tud nyújtani annak, aki erre rászorul. Úgy döntöttünk, fenntartjuk az egységes szociális ellátórendszert, mert így talán a magunk eszközeivel és a települések egymást segítve valamilyen szinten biztonságot tudnak nyújtani a rászorulóknak. **„Szeged nem adja az iskoláit” – ez egy idézet Öntől, a 2011-es tanévnyitóról. Aztán mégis csak adta...**

Nem adta, elvették tőle. Az eredmény pedig közismert: a legnagyobb káosz az oktatásban alakult ki. Magyarország több mint 3000 iskoláját, 120 ezer pedagógust egy állami intézményfenntartó központba integrálták. Ez azt jelenti, hogy ha a napi működést veszélyeztető probléma merül fel, amit korábban azonnal lehetett orvosolni, az most bürokratikus akár több hétig is eltarthat. Klasszikus példa, hogy egy szegedi iskolába betört egy ablak, aminek a javítása közel három hónapba telt. Aggódunk, mert Szeged és környékének iskolái az országos összehasonlításban az országos összehasonlításban jól teljesítettek, a magas színvonalú oktatás volt a jellemző, s az

elmúlt egy év azt bizonyította, veszélyben van ez a sokszínű oktatási intézményrendszerünk. Nemcsak az államosítás, hanem a fideszes oktatáspolitikája miatt is, ami az egyformaságra épül – ugyanazt kell tanítani ugyanabban a tankönyvből minden iskolában. Mivel a gyermekek nem egyformák, ez biztosan nem a tudásalapú társadalom és a magas szintű oktatás felé hat.

Ebben a helyzetben van-e még értelme az együttműködésnek, a társulásnak?

Kell, hogy legyen. Az alapelvünk ugyanis nem változott, Szeged, mint régióközpont felelősséggel tartozik térsége iránt. Szeged és térsége, a régió akkor fejlődik, ha Szeged fejlődik. Ez a fejlődés volt jellemző az elmúlt években. Most annyi a változás, hogy miközben óriási eredményeket tartom, hogy sikerült minden korábban megtervezett és elnyert beruházásunkat megvalósítani, hiszen elkészült az új klinikai központ, és néhány héten belül kezdődik a lézerközpont építése és a szegedi belvárosi partfalberuházás, azt látom Szegeden és az ország más településein is, hogy lényegében azok épültek, épülnek meg, amiket a települések megterveztek és elnyertek az elmúlt ciklusban. Újabb beruházások nem nagyon vannak. Ha csak nem számítjuk ide a 90 milliárd forintos stadionépítéseket.

A fideszes képviselők egyfilléret sem hoztak a térségbe

A szegedi helyzetben pedig az a speciális, hogy a város fideszes országgyűlési képviselői még csak nem is foglalkoztak azzal a kérdéssel, hogy milyen beruházásokat, fejlesztéseket hozzanak Szegedre. Egyértelműen látszott, látszik a tevékenységükön, hogy ezt nem tartják a feladatuknak. Amit azért nem értek, mert a rendszerváltás utáni első két évtizedben az országgyűlési képviselők,

politikusok azon versenyeztek, hogy ki tud több fejlesztést, beruházást hozni a településre. Most azt látom, hogy Szeged és térsége fideszes parlamenti képviselői – B. Nagy László, Bodó Imre, Bohács Zsolt és Kalmár Ferenc – ezzel a kérdéssel abszolút nem foglalkoztak, hiszen semmiféle ötletük, javaslatuk, lobbijuk nem volt. Ami munkánk pedig leginkább arra korlátozódott, hogy harcoltunk olykor teljesen eszetlen támadások ellen, amelyek meg akartak akadályozni egy-egy korábban elnyert beruházást. Emlékeztetnék rá, hogy két évig akadályozták a lézerközpont megépítését, amit nem is értettünk. Aztán persze megtörtént az, aminek meg kellett történnie, Brüsszelben elmagyarázták: nemcsak Magyarországnak és Szegednek, hanem az egész Európai Uniónak fontos, hogy ez a tudományos nagyberuházás megvalósuljon.

Ez már a jövő – de ebben a helyzetben lehet-e tervezni, továbblépni?

Nem csak lehet, kell is. Idén elkezdtük a 2014-2020 közötti uniós fejlesztési ciklus tervezését. Összesítettük, mit sikerült az előző hét éves uniós ciklusban Szegeden elnyernünk. Összesen több mint 220 milliárd forintnyi uniós támogatás érkezett Szegedre. Ezzel magasan az első vagyunk a magyarországi nagyvárosok rangsorában. Hamarosan stratégiai együttműködést kötünk a Szegedi Tudományegyetemmel, hiszen a város és térsége fejlődéséhez nélkülözhetetlen, hogy az egyetem is fejlődjön. Elkészítettük a legfontosabb, kiemelt projektjeinket. Nagy a kihívás, hiszen magasra tettük a lécet az elmúlt hét évben, de bízom benne, hogy Szegednek lesznek olyan nemcsak a város és a régió, de az egész ország szempontjából fontos és versenyképes beruházásai, amelyekhez elnyerjük az Európai Unió támogatását.

Fejlesztések a Kistérségben

NAGYOT FEJLŐDIK A SÁNDORFALVI ÓVODA

Folytatás az 1. oldalról

Az óvoda történetének kezdetét 130 évvel ezelőre datálják a sándorfalviak, jövőre pedig 10 éve lesz annak, hogy az intézmény fölvette mai nevét: Pipacs Óvoda. Mindehhez valóban méltó a projekt, mely a tervek szerint 2014 márciusában zárul.

A Szegedi Kistérség Többcélú Társulása az Új Széchenyi Tervből nyert támogatást a fejlesztéshez. A több mint 6 milliós önrészhez 120 millió forintos támogatást nyújtott az Európai Unió és a magyar állam. A beruházás az Iskola utcai épületet érinti. Amikor elkészül, 20 fővel növekszik

a férőhelyek, 3-ról 4-re pedig a csoportszobák száma. Az épületet akadálymentesítik, homlokzatát fölújítják, nyílászáróit kicserélik. Több új, a szabályok által előírt

helyiséget is kialakítanak, így lesz például tantestületi helyiség, orvosi szoba, tornaszoba és logopédiai-fejlesztő szoba. Lecserélik az elavult bútorokat és az udvari játékok egy részét.

A gyermekek hamarosan egészségesebb, kevésbé zsúfolt környezetben nevelkedhetnek, és jelentősen javulnak az itt gondozott halmozottan hátrányos helyzetű, valamint sajátos nevelési igényű kicsik beilleszkedésének esélyei is. A megújult óvoda szintúgy hozzájárul Sándorfalva népességmegtartó képességéhez.

Az építkezés még nyár végén elkezdődött és várhatóan január végére fejeződik be.

Fejlesztések a Kistérségben

SPORTFEJLESZTÉSEK ÚJSZENTIVÁNON

Folytatás az 1. oldalról
 építómunkások rúghattak csak labdába, az építkezés ugyan az ősz beköszöntével kezdődött meg. A műfü borítású pálya a Magyar Labdarúgó Szövetség Országos Labdarúgópálya Építési Programnak köszönhetően épült meg. Meglepetésemre nagyon gyorsan haladtak a munkálatok, alig két hónap alatt végzett a kivitelező.

Egy ilyen beruházás jelentős pénzbe kerül. Hogyan osztottak meg a költségek?

A költségek 70 %-át az MLSZ állta, a fennmaradó 30 %-ot pedig az önkormányzat biztosította. A közel 30 millió forint fedezte a 22 x 42 méteres, szabványos labdarúgó pálya, illetve a hozzá tartozó

labdafogó háló, járda és biztonsági kerítés megépítését. A terület új közvilágítást is kapott, így a sport szerelmeseinek jó hír, hogy a sötétség sem vet majd véget a játéknak. A jövőben a mérkőzés nézőinek sem kell a pálya szélén ácsorogniuk, kényelmükről egy 150 férőhelyes lelátó gondoskodik. Ez a beruházás egyedülálló, hiszen ilyen létesítmény Csongrád megyében jelenleg csak kettő van, az egyik Szegeden, a másik pedig Üllésen. Ezért abban bízunk, hogy a szomszéd települések lakói is szívesen keresik majd fel a műfüves, hiszen kiváló feltételek között sportolhatnak. A pálya használatáért minimális pénz kell fizetni, egy órára csupán

kétezer forintba kerül, ami -két focicsapatra osztva-, valóban elenyésző összeg. A beszédett összeg nem az önkormányzat büdzsáját gazdagítja, az MLSZ által kiírt pályázat feltétele volt, hogy üzembe helyezést követően a használati díjat vissza kell juttatni a szövetségnek.

Már javában rúgják a bőrt a pályán, mikor volt az avató ünnepség?

Október végén, egészen pontosan 27-én adtuk át a sportbarátoknak ezt a területet. Az egész napos ünnepségen először U-10-es csapatok (Rendő TE, Oroszáza, DAFC, Mindszent, Mezőhegyes, Szentés) mérték össze tudásukat, majd az Újszentiváni Öregfiúléptek pályára a Grosics Labdarúgó Akadémia ellen. Az utóbbi csapatban többek között Nógrádi Tibor, a Csongrád Megyei Labdarúgó Szövetség elnöke és Kiss-Rigó László megyéspüspök is cipőt húzott. Ezt követően az újszentiváni és a medgyesbodzsi lányok mutatták be tudásukat. A felnőtteknek szervezett tornán pedig 6 csapat (Újszentiván I., II., Rószke, Ásotthalom, Kükölkő, Horgos) lépett pályára. Az avató ünnepségen Mészöly Kálmán, a Magyar Labdarúgó Szövetség nagykövete köszöntőjében ki-

emelte, most egy kicsit szomorú a magyar labdarúgás helyzete, azonban a gyerekek ezen változtatni tudnak, és az ilyen létesítmények is sokat tesznek a labdarúgás népszerűsítéséért. Nógrádi Tibor, a Csongrád Megyei Labdarúgó Szövetség elnöke beszédében kiemelte, a magyar labdarúgás számára a legjobb befektetésnek a fiatalok, a gyerekek bizonyulnak. Csongrád megyében több hasonló, jó minőségű pályát adtak át, amelyek megfelelő lehetőséget biztosítanak a

fiatalok számára. Kiss-Rigó László megyéspüspök, a CSLSZ társadalmi elnöke köszönetet mondott a Magyar Labdarúgó Szövetségnek, hogy támogatta az újszentiváni beruházást, és létrejöhett ez a nagyszerű létesítmény.

Jól hallottam, Újszentivánon nemcsak a férfiak rúgják szívesen a bőrt?

Ez így van - mosolyodik el a polgármester, majd büszkén hozzátesszi, megalakult az első női futballcsapat a településen. A lányok most álltak össze, el-

sősorban 13-16 évesek alkotják a csapatot. A társaság nagy része újszentiváni, de érkeztek játékosok Tizsaszigetről is. A lányok játékát a lelkesedés segíti, a bajnokságban - amely szeptemberben kezdődött- egyelőre a tapasztalatszerzés a cél.

Milyen távlati terveik vannak?

Reményeim szerint minél több korosztály találja majd meg szórakozását a sportpályán, amely mellett a jövőben fitnessgépekkel kívánjuk bővíteni a mozgási lehetőségeket.

Fejlesztések Szegeden

HÉT ÉV ALATT 15 KIEMELT UNIÓS PROGRAMOT TERVEZ A VÁROS

Az elmúlt években Szeged – az önkormányzatnak, az egyetemnek és a helyi cégeknek köszönhetően – a legsikeresebben pályázó magyar nagyváros volt: 290 milliárd forint értékű uniós támogatás érkezett az előző ciklusban. Ebből valósulhatott meg többek között a Mars téri piac rekonstrukciója, a közösségi közlekedés 30 milliárdos nagyprojektje, az Agóra építése, a belváros rehabilitációja, vagy a Szent István tér teljes átépítése. A város a 2014–2020-as uniós ciklusra 14 nagyobb projekt tervével készül.

Szeged fejlesztési elképzeléseit Szabó Sándor kabinetvezető vállalta fel lapunknak.

Míg az elmúlt ciklusban az autópálya-építés szerepelt kiemelt prioritásként, a 2014–2020-as ciklusban a déli Tisza-híd megépítése és az ehhez kapcsolódó beruházások állnak a városvezetés gondolkodásának fókuszában – mondta a Szabó Sándor.

Az építendő híd egyszerre biztosítana közúti és vasúti átkelést a Tiszán, így létrejöhetne

a Budapest–Szeged–Temesvár nemzetközi vasúti folyosó, amely már előnyt élvezhet az uniós programok között. Ehhez a közel 20 milliárdos beruházáshoz három másik program is társul. Szeged Hódmezővásárhellyel, valamint Makóval közösen pályázik egy, a városokat összekötő – a vasutat és villamost egyesítő – úgynevezett tram train programra.

Az új klinikai beruházáshoz egy úgynevezett biopoliszpark létrehozása kapcsolódna. Ennek szomszédságában – az Indóház tér környékén – épülhetne meg a város új intermodális autóbussz-pályaudvara, ahol egy csomópontban futna össze a vasúti, a villamos és az autóbussz közlekedés.

Kiemelt programként szerepel a város terveiben az ELI

lézereközpont köré építendő ipari park, amelynek „lakói” kötődnek majd a lézertechnika alkalmazásához.

Jelentős közlekedésfejlesztési tervként szerepel a város programjában a szegedi repülőtér további korszerűsítése. A légi-kikötő kereskedelmi célú hasznosításához 2 és fél kilométeres pályát szeretne építeni a város, valamint az infrastruktúrát is uniós forrásból korszerűsíteni.

Ugyancsak a közlekedési infrastruktúra fejlesztését szolgálja, hogy Szeged trohálózatának korszerűsítése és bővítése után 10 milliárd forintért újabb 30-40 járművet szerezne be a megyeszékhely.

A városrehabilitáció folytatása is szerepel a tervek között: az előző ciklusban szinte teljesen megújult a lakókörnyezet Tarján városrészben. A következőben az újszegedi Odessza város lakókörnyezete fiatalodhat meg.

Sikeres pályázat esetén folytatódna a Tisza-part rehabilitációja is: a védmű korszerűsítése után a folyó környezete is európai színvonalúvá válhatna. Ehhez kapcsolódva fiatalodna meg a tervek szerinte a város központja, a Széchenyi tér is.

KORSZERŰBB VILÁGÍTÁS, TÁVFŰTÉS

Jelentős infrastrukturális fejlesztéseket is tervez a város. Egy 2 milliárdos program keretében teljesen megújítanak Szeged közvilágítását. A városi távhőrendszer korszerűsítésére is pályázni kíván Szeged. Az elavult fűtési rendszert geotermikus energiával szeretnék kiváltani: ez környezetbarát és jelentős megtakarítást jelenthetne az itt élőknek. A tervek között szerepel még a gyálaréti Holt-Tisza rehabilitációja, valamint egy dorozsmai vasúti felüljáró megépítése is.

Fejlesztések Szegeden

SZEGEDEN ÉPÜL MAGYARORSZÁG LEGKORSZERŰBB TISZAI VÉDMŰVE

November utolsó péntekjén a városháza házassággötő termében Szeged város nevében Botka László polgármester aláírta a kivitelező konzorcium képviselőivel azt a 2,2 milliárd forintos szerződést, amelynek nyomán 2015-ig teljesen megújul a Tisza belvárosi partfala. A munkaterületet azonnal át is vették a szakemberek: 2015 májusáig Magyarország legkorszerűbb árvízvédelmi rendszere épül meg Szegeden.

Botka László polgármester az ünnepélyes szerződés-aláírás előtt elmondta: a 2006-os rekordárút után – amikor 1009 centiméteres vízmagassággal tetőzött a Tisza – kiderült, hogy nem lehet tovább halogatni a belvárosi védelmi rendszer és a partfal rekonstrukcióját. A sze-

gedi önkormányzat ezért uniós pályázatot nyújtott be 2009-ben, amit meg is nyert. Szeged 2,2 milliárd forintból kap új gátat, ebből 1,5 milliárd forint vissza nem térítendő uniós forrás, 710 millió pedig Szeged önrésze. A városvezető elmondta, Szeged az önerő csökkentése érdekében to-

vábbi 318 millió forintos támogatási igényt nyújtott be a Nemzeti Fejlesztési Ügynökséghez, bízva a kedvező elbírálásban.

Botka László szolt arról is, hogy minden nemzedék alapvető kötelessége, hogy a tiszai védművek rendben legyenek a városban. Ezért Szeged biztonsága nem lehet vita tárgya, arra kért valamennyi szegedit, hogy ennek érdekében teljes körűen támogassák a beruházást.

A másfél év alatt elkészülő új védmű a korábbiaknál nagyobb árvízektől is képes lesz megvédeni várost. A kivitelezés során a Tisza szegedi, mintegy 2 kilométer hosszúságú partfala újul meg mobilgát segítségével, hogy az egyre magasabb vízállások

mellett is megóvja az itt élő emberek élet- és vagyonbiztonságát. Ennek érdekében 70 helyen megszüntetik a magassági hiányokat és kiépítik a szivárgórendszert. A munkák legfontosabb része a belterületi szakaszon a 3-4 méter mély szivárgásgátló résfal építése lesz. A szigetelést a felszín alatt helyezik el, amelyre szükség esetén a mobilpartfal-elemek ráépíthetők. A Stefánia-n a jelenlegi járdaszintet fél méterrel megemelik, a szigetelést felhozzák a terepszintig, és erre állítják majd fel a mobil partfal elemeit árvíz esetén.

Az ünnepélyes szerződéskötés előtt Székely Csaba, a SWIETELSKY Magyarország Kft. ágazati igazgatója elmondta, januártól négy szakaszban dolgoznak majd. A munkák ideje alatt is garantálniuk kell egy esetleges árvíz esetén a város teljes körű biztonságát. Szolt arról is, hogy jövőre a szegedieknek szá-

PARTFAL HONLAP INDULT

A munkálatokat januárban a Korányi fasoron kezdik meg. Az útlezárásokat, korlátozásokat és a projekttel kapcsolatos friss információkat folyamatosan közzé teszik a www.szegedipartfal.hu internetes oldalon.

mitaniuk kell a rakpart időszakos lezárására.

Ezt követően Szeged város nevében Botka László polgármester aláírta a kivitelezési szerződést a

tenderen nyertes Szeged S-H-K 2013 Konzorciummal, amelynek tagjai a SWIETELSKY Magyarország Kft., a HÍDÉPÍTŐ SPECIÁL Kft. és a KÖTIVÉP' B Kft.)

Fejlesztések Szegeden

KARÁCSONYKOR MÁR ÚJ TROLIBUSZOK SZÁLLÍTJÁK A SZEGEDIEKET

December 20-án indul el Szegeden az új, 10-es jelzésű troliszállítóját. Itt szállítanak majd először utasokat a város új trolibuszai. Az önkormányzat összesen 13 járművet vásárolt az Ikarus-Skoda Konzorciumtól. Közülük 11-et az uniós, kettőt a város finanszírozott.

Az új, tizenhárom tagból álló, közel 3 milliárd forint értékű troliflottát 2011 januárjában rendelte meg a város a tenderyertes Ikarus-Skoda Konzorciumtól, a közel 30 milliárdos Szeged elektromos tömegközlekedés fejlesztése projekt keretein belül.

A Szegedre szánt Ikarus-Skoda trolis prototípusának gyártása idén márciusban kezdődött a székesfehérvári ipari parkban. Május végére elkészült az Ikarus-Skoda Tri87-es trolibusz típus első példányának kocsiszekrénye. Helyükre kerültek a belső burkolati elemek, ülések, kapaszkodók,

valamint elkészült a vezetőállás is. A trolibuszt elektromos berendezésének beszerelésére és beüzemelésére május végén Csehországba, Plzen-be vitték. Ezzel párhuzamosan elkezdődött Székesfehérváron a második járműváz gyártása is.

A Szegedi Közlekedési Társaságnak készülő Ikarus-Skoda trolibusz a hazai autóbusz gyártók egyik legmagasabb műszaki színvonalú járműve, gyakorlatilag világszínvonalat képvisel.

A járművek 100 százalékban alacsony padlósak, csuklósak, 18,75 méter hosszúak, 2,55 méter

POLITIKAI TÁMADÁSOK KÍSÉRTÉK A BESZERZÉST

A város 2010-ben kötött szerződést a gyártó konzorciummal és az eredeti megállapodás értelmében 2011 novemberére kellett volna elkészülnie az első járműnek. Azonban politikai támadások és alaptalannak bizonyult feljelentések miatt 20 hónapot csúszott a trolis átadása és csak idén nyáron érkezett meg az első jármű Szegedre.

szélesek és 124 utast szállítanak. Klímaberendezéssel szerelik fel a vezetőfülkét és az utasteret is. A trolis önjárók, azaz valamilyen forgalmi akadály, vagy áramszünet esetén akár 7 kilométert is képesek lesznek megtenni felső vezetékek nélkül, a legkorszerűbb lítiumionos akkumulátorok segítségével.

A Tri87-es típusú trolis prototípusának az ősz folyamán a kötelező vizsgákon kellett megfelelnie, hogy megszerezze a tí-

pusbizonyítványt. Ennek során többek között 2 ezer kilométert kellett futni a város utjain. Az új jármű – amely a város lakóinak szavazata alapján piros színű lett – december 20-tól már utasokat is szállíthat az újonnan kialakított 10-es trolivonalon. A flotta többi 12 járművét egy év alatt folyamatosan szállítja le a magyar-cseh gyártó konzorcium. Az utolsó trolibusz a tervek szerint 2014 szeptemberében érkezik.

Fejlesztések a Kistérségben

ELKÉSZÜLT AZ IVÓVÍZ-HÁLÓZAT FEJLESZTÉSE SÁNDORFALVÁN

Nincs szükség a műanyag palackos vizekre, ásványvíz minőségű, egészséges ivóvíz folyik a csapokból Sándorfalván, miután októberben befejeződött az ivóvízhálózat fejlesztése a településen.

A projekt keretein belül olyan víztisztító technológia telepítése valósult meg, amely lehetővé teszi az Európai Unió határértékének is megfelelő víz szolgáltatását. Ehhez a tisztító technológia telepítésén kívül szükség volt részleges ivóvíz-hálózat tisztítására, valamint ülepítőmedence és iszapkezelő építésére is. A fejlesztés része a keletkező vízműtelepi iszap kezelése, elhelyezése, és nem utolsósorban a telep energiellátásának bővítése is.

A polgármester mérföldkőnek nevezte a beruházást, amely az ivóvíz-ellátás biztonságát is növeli. Kakas Béla elmondta, az európai uniós pénzből megvalósuló, közel 208 millió forintból kialakított új víztisztító oxidációval távolítja el a szennyező anyagokat a vízből. Habár az ivóvíz arzén tartalma is egészségkárosodást okozhat, a szakemberek szerint jelentősen nagyobb hangsúlyt kell fektetni a mangán, az ammónium és a vas kivonására, illetve egészségügyi határérték alá szorítására.

Évtizedekkel ezelőtt egy artézi kút működött Sándorfalva fölterén, ahonnan kannákban

hordták a vizet a helyi lakosok. Az a víz megfelelt az előírásoknak, vagyis tartalmazott vasat, mangánt, ammóniumot is. A probléma a szakemberek szerint akkor kezdődött, amikor az ivóvizet csőhálózatba vezették és klórozták. A beruházást lebonyolító Aquaplus Kft. tulajdonosa, György Zoltán azt ígérte a beruházás kezdetekor, hogy a településen iható, egészséges, a szervezetre ártalmatlan víz folyik majd a csapokból, és ez ma már így is van. A technikai részleteket hangsúlyozva a cégvezető elmondta, a vízből oxidációval távolítják el a szennyező anyagokat, majd a hálózatba vezetés előtt kavicsos és aktív szénen is átszűrjük, emellett harmadára csökken a hozzáadott klór mennyisége is.

A 208 millió forint összköltségű beruházáshoz szükséges önerő mértéke közel 21 millió forint volt, amelyre Sándorfalva önkormányzata vissza nem térítendő támogatást igényelt, így a projekt nem került pénzbe a lakosságnak. A fejlesztés több mint 8 ezer embert érint.

Portré

Siska Antal

Folytatás az 1. oldalról
ja pedig az orosz tiszteknek is varrt ruhát. Az általános iskolát Sándorfalván végezte, ami után a szegedi Ságvári Endre Gimnáziumban tanult tovább, ahol 1960-ban érettségizett.

Nálunk családi hagyomány a villanszerelő szakma, édesapám után én is villanszerelő lettem, és a legkisebb fiam is villanszerelő – mondta a 72 éves Siska Antal, akinek három fia van, a legidősebb Németországban, a Mercedes gyárban, a középső főként Ausztriában dolgozik, a legkisebb pedig itthon villanszerelő.

Siska Antal közel 10 éve vezeti a sándorfalvi Ószikék nyugdíjas egyesületet. A szépkorúak érdekéit nemcsak helyi, hanem megyei és országos szinten is képviseli. Kul-

turális tevékenységekből is kivette a részét, Sándorfalva jó hírűvé a környező településeken, sőt határon túl is képviseli az egyesület énekkarával és tánckarával. A sándorfalvi nyugdíjas egyesület tagjai a martonosi, vajdasági magyar nyugdíjasokkal ápolnak nagyon jó kapcsolatot. Siska Antal elmondása szerint gyakran meglátogatják egymást. Emellett az egyesület elnöke kirándulások, fűrdőutakat, színházlátogatásokat, múzeumlátogatásokat szervez a tagoknak, ezzel segítve a nyugdíjasok feltöltődését, szabadidejük aktív eltöltését. Én csak azt csinálom, amit az egyesület hölgytagjai javasolnak, igaz, azokat nem mindig lehet megoldani – mondta nevetve. Hangsúlyozta: az egyesületet nem az alapszabály,

hanem az egymás iránti kölcsönös tisztelet és szeretet tartja össze.

Siska Antal igazi lokálpatrióta, tetteivel bizonyítja, hogy Sándorfalva múltbéli örökségét mennyire ápolja. Komoly kutatást végzett a háborúban elhunyt hősök leszármazottainak körében, hogy minden elhunyt neve méltó helyére kerüljön. – Közel 200 sándorfalvi születésű ember esett el a háborúban, sokat deportáltak. Nekik szeretnénk emlékművet állítani – hangsúlyozta. Szerinte a háború poklát Gyóni Géza Csak egy éjszakára című verse írja le a legpontosabban. Ajánlja mindenki figyelmébe.

A 72 éves férfi a fentiekben túl pénzbeli adományokat gyűjtött, hogy az iskola kisharangja újból az iskola udvarára kerüljön. A templom évfordulóján pedig társadalmi munkát szervezett, hogy virágültetéssel, a stációk lemosásával szépítse a templomot az alkalomra.

Hogy Siska Antal mit tart fontosnak az életben? Az életnek akkor van értelme, ha a holnapot tervezzük. Fontosnak tartom még a kompromisszumkészséget. Szerintem a legnehezebb helyzetben is lehet megoldást találni, legalábbis nekünk eddig ez többnyire sikerült – mondta végzetül Siska Antal, akinek Sándorfalvát kiténtető címet adományozott idén a képviselő-testület.

Fejlesztések a Kistérségben

ÚJJÁVARÁZSOLTÁK A ZSOMBÓI SPORTKÖZPONTOT

Októberben adták át ünnepélyesen Zsombó megújult sportközpontját, amelyet Zetkó Józsefről, az egykori zsombói labdarúgás fő segítőjéről neveztek el. A létesítmény felújítására pályázat révén 18 milliós támogatást nyert a település, amit 4 milliós önerővel egészített ki az önkormányzat, így 22 millió forintból fiatalodhatott meg a sportlétesítmény.

A három és fél ezres település megújult intézményének ünnepélyes átadásán Gyuris Zsolt polgármester elmondta, hogy a munkálatok során a gyakorló- és a centerpálya alatt öntözőrendszert építettek ki, labdafogó hálót szereltek fel, hétméteres hordozható alumínium kaput szereztek be, és a világítást is modernizálták.

A rekonstrukció nyomán a lelátó és a kispadok is megújultak, új ülőrészt kaptak, valamint parkoló is létesült, ahol a mozgáskorlátozottakra is gondoltak. A pályázat

segítségével megújulhatott az öltöző teljes gépészete és villanyhálózata, nyílászárókat cseréltek, a homlokzatot hőszigetelték, közösségi teret alakítottak ki, napkollektort szereltek fel, illetve jó

néhány négyzetméter gyepetglát is letettek.

Az elmúlt időszakban többször is voltak kisebb felújítások, de ilyen mértékű átalakításra nagyon régóta nem volt példa.

A NÉVADÓ

A megújult létesítményt Zetkó József egykori labdarúgóról, az egyesület egyik alapítójáról nevezték el, aki 1988 őszén a társadalmi munkában felépült öltöző kőművesmunkáit irányította. Később az utánpótlás-nevelésben is komoly szerepet vállalt, két gyermeke pedig a Zsombó színeiben futballozik.

Fejlesztések a Kistérségben

ÁSVÁNYVÍZ MINŐSÉGŰ CSAPVÍZ ALGYÓN

Másfél év múlva szinte ásványvíz minőségű ivóvizet fogyaszthatnak a szegediek és az algyőiek. Az uniós forrásból, mintegy 3 és fél milliárd forintból megvalósuló ivóvízminőség-javító projekt 2015 májusára készülhet el. A beruházás során a víz-tisztító technológia fejlesztésére és az ivóvízhálózat rekonstrukciójára is sor kerül.

Uniós forrásra pályázott és nyert támogatást Szeged Megyei Jogú Város Önkormányzatának és Algyő Nagyközség Önkormányzatának társulása, amelynek célja a két település ivóvízminőségének javítása. A kivitelezési munkákat november közepén indították el.

Solyos László, Szeged alpolgármestere a kivitelezési munkálatok hivatalos elindításán tartott sajtótájékoztatón elmondta, uniós elvárás, hogy a tagországok lakosainak egészséges és jó minőségű ivóvizet biztosítsanak a helyi önkormányzatok. Hazánk vállalta, hogy a magyarországinál szigorúbb, európai uniós normáknak is megfelel ezen a téren. Szeged és Algyő ezért hozott létre társulást az ivóvíz minőségének javítására.

Herczeg József, Algyő Nagyközség polgármestere elmondta,

a több mint 3 milliárd forintos beruházás során a Szeged és Algyő lakosságát ellátó vízmű-telepek ivóvíztisztítási technológiájának fejlesztése és ivóvízhálózatának rekonstrukciója történik meg, az üzemoptimalizálás és a költségek csökkentése érdekében.

A közbeszerzési eljáráson nyertes cég, az AB Szeged 2013 Konzorcium képviselője, György Zoltán a műszaki részletekről szólva kifejtette: a kivitelezések során öt vízmű-telep technológiai fejlesztése mellett közel

ötezer folyóméter új ivóvízvezetékét fektetnek le, huszonöt víztároló medence épül, illetve újul meg, valamint sor kerül a hálózat mechanikai tisztítására és az ivóvíz hálózat rekonstrukciójára is.

A projekt az Új Széchenyi Terv keretében az Európai Unió finanszírozásával, a Magyar Kormány támogatásával, a Kohéziós Alap társfinanszírozásával valósul meg. A projekt teljes elszámolható összege 3 milliárd 707 millió 561 ezer 670 forint.

MINDEN FELTÉTELNEK MEGFELEL MAJD AZ IVÓVÍZÜNK

A tervek szerint 2015 májusában záródó kivitelezési munkákat követően a két település ivóvízminősége a kormányrendeletben rögzített paramétereknek is megfelel majd, és teljesíti az uniós követelményeket is.

Fejlesztések a Kistérségben

ÓVODAFEJLESZTÉS UNIÓS FORRÁSBÓL A KISTÉRSÉGBEN

Pedagógiai továbbképzéseket, rendezvényeket szerveznek, és eszközöket szerezhetnek be egy európai uniós program segítségével a Szegedi Kistérség Többcélú Társulása óvodái. A jövő júniusig tartó program négy település intézményeit érinti, összesen 8 helyszínen.

– Közel százmillió forintot nyert a Szegedi Kistérség Többcélú Társulása egy TÁMOP pályázat keretében óvodafejlesztésre. A 2014. júniusig tartó program keretében 120 órás továbbképzést szervezünk az intézményünkben dolgozó összes óvodapedagógusnak, a dajkák pedig 90 órás képzésen vehetnek részt – mondta Tanács Zsuzsanna, a szegedi kistérség óvodáinak főigazgatója.

A januárban indult programban a deszki Móra Ferenc Csicsergő Óvoda, a sándorfalvi Pipacs Óvoda, valamint a szatmazi és az újszentiván óvodák vesznek részt.

Az óvodapedagógusok közül a projektmenedzsment alapelemeit bemutató kurzuson 9-en, professzionális pedagógiai kommunikációs képzésen 18-an vettek részt. Ezt követően a 30 órás környezettudatos magatartásra nevelés továbbképzésen összesen 67-en, óvodapedagógusok és dajkák vehettek részt.

A 30 órás tehetséggondozást elősegítő képzésen – amely már el is kezdődött – 18 óvodapedagógus vehet részt.

A jövő évben a képzések során 67 fő, óvodapedagógus és dajka 60 órás, óvodai nevelés című kurzuson vehet részt.

LAPTOP ÉS MÁSZÓKA

A kistérség pályázatban részt vevő tagóvodái egy informatikai fejlesztés kapcsán laptopokat és nyomtatókat is kapnak a program keretében. Hat telephelyen pedig tavasszal udvari fajtékokat is telepítenek a kicsiknek.

Mivel a köznevelési törvény hét évente előírja az óvodapedagógusok 120 órás továbbképzését, most ezt az uniós pályázatból teljes körűen meg tudják valósítani.

A továbbképzések mellett a szülőknek és a gyermekeknek szóló rendezvényeket is szerveznek a pályázat keretében. November elején a kistérség összes óvodájában környezetvédő vetélkedőt szerveztek. Előtte a környezettel kapcsolatos ismereteket tanulhattak a kicsik, majd a tapasztalatgyűjtést követően játékos vetélkedő formájában adhattak számot tudásukról.

Februárban

két nagyszabású rendezvényre is készülnek: a kicsik versmondásban vetélkedhetnek, a szülők pedig a gyermekkori nevelés problémáiról szóló szakmai fórumon vehetnek majd részt. A 18 hónapig tartó programok sora májusban családi nappal zárul, ahol kézműves foglalkozásokkal, sorversenyekkel, ügyességi feladatokkal és meseelőadással várják majd a családokat.

Fejlesztések Szegeden

ÚJABB LÁTVÁNYOSSÁGOK A VADASPARKBAN

A Szegedi Vadaspark az elmúlt években jelentős fejlesztéseken ment keresztül, mindig meg tudtuk újulni, és nem volt ez másként idén sem - fogalmazott Veprik Róbert igazgató, amikor arra kértük, értékelje a 2013-as évet.

A Vadaspark fejlődése, fejlesztése nem valósulhatott volna meg az önkormányzat jelentős támogatása nélkül. Szerencsére a város vezetése mindenben partner és kiemelt fontosságú számukra az intézmény. Minden elképzelésünk, tervünk, ötletünk támogatásra talált és ennek köszönhetően szerepeltünk sikeresen számos pályázaton, illetve bővíthettük az állatkertet – kezdte a beszélgetést Veprik Róbert.

A fő attrakciónk kétségkívül a foka-bemutató volt. Tavasszal érkeztek a park új lakói, a négy kis virgonc állat pedig beváltotta a hozzájuk fűzött reményeket, a mai napig rendkívüli érdeklődés kíséri ezen víziállatok minden napjait.

A Szegedi Vadaspark sokáig kifejezetten szárazföldi állatkert volt. Különlegességekben sosem volt hiány, sőt, mindig is arról volt nevezetes, hogy igazi ritkaságok-

ban bővelkedik az állatgyűjteménye, de 2012-ig a tengervízben élő állatok nem képviseltették magukat Szegeden. Ennek oka elsősorban anyagi volt, hiszen ezen új típusú bemutatók bonyolultabbak, fenntartásuk – beleértve az állatok tengeri hallal való etetését is – jóval költségesebb, mint sok más állaté, azonban az elmúlt évek nagyarányú fejlődése, a látogatószám és ezzel együtt a bevételek növekedése lehetővé tették ezeket a fejlesztéseket. A Szegedi Vadaspark ugyanis „megerősödött”, más szóval magasabb kategóriába lépett az európai állatkertek sorában. A látogatottsága a kétezres évek elején még 90-100 ezer fő körül mozgott, innen jutottunk el odáig, hogy a látogatók száma tavaly már megközelítette a kétszáztezret. A tartott fajok száma is jelentősen, másfélszeresére nőtt, ma már közel 200 faj több mint 1200 egyede él a Vadasparkban. Közülük is a legnevezetesebbek azok, amelyek

méltán keltették fel a közönség figyelmét, mint - többek között - a gepárd, szibériai tigris, sörényes hangyász és a zsiráf.

A fókákat folyamatosan tréningezzük, ezek az edzések természetesen a látogatók előtt zajlanak. Az állatkertekben általában elfogadott és alkalmazott módszer nem kényszeren, hanem pozitív visszacsatoláson alapul. Ezt megerősítő tanulásnak nevezik. A borjúfókák edzése nagy kihívás, de számos példa mutatja, hogy ők is szívesen részt vesznek benne, és ha olyan mutatókra nem is képesek, mint a szárazföldön ügyesebb oroszánfókák, sok mindenre megtaníthatók. A célunk az, hogy az állatok tréningezésével idővel a borjúfoka bemutató is része legyen az évről évre egyre sikeresebb Zoo Típusú Találkozások című programunknak.

A 2013-as év elején érkezett - a látogatók körében csak fehér oroszánként emlegetett - Timba és Nadja, a fiatal pár az oroszán dél-afrikai alfajának világos színű változata. A fehér szín inkább

világos, vajsárga, vagyis ezek az oroszánok nem albinók, hanem egy világos szín képviselői.

Az ősz szennációja kétség kívül a sörényes hangyász születése volt, amely Magyarországon egyedülálló eseménynek számít. Hazánkban elsőként született sörényes hangyász. A Vadaspark 2010-ben fogadta - a nemzetközi fajmegmentési programba belépve - az első ilyen állatot. Ursula a Dortmundi Állatkertből érkezett, és hamar megbarátkozott az új otthonával és gondozóival. Párja, a nevének megfelelően kissé harciasabb Árész a csehországi Olmützből jött hozzánk. Szerencsére, amennyire csak egy hangyásztól kitelik, békésen megfértek egymással, sőt, láthatóan kedvet kaptak a fajmegmentési program gyakorlati megvalósítására is. Szeptember 12-én vált bizonyossá a kisded, a gondozó ugyanis egy, az anyja által feltve óvott kincset fedezett fel a hangyászok házrészében.

Mindenszentekre rőt vérszopó denevérek költöztek be a Vadasparkba. Ahogy nevük is mutat-

ja, valóban vérrel táplálkoznak. A Vadasparkban szintén vérrel táplálkoznak ezek a denevérek. Az amerikai állatkertektől kapott útmutatás szerint a vérbe véralvadást, citromsavat és szőlőcukrot keverünk, majd kisebb adagokban lefagyaszttjuk. A kiolvasztott nedű földre helyezett tálkákban szolgáljuk fel a vérre éhes társaságnak. A rőt vérszopó denevérek érkezése hatalmas kuriózumnak számít, hiszen Európában mindössze 2-3 állatkert mutatta be eddig ezt a fajt. A mi egyedeink a chicagói Brookfield Zoo-ból érkeztek.

Az év végéhez közeledve érdeemes a jövőről is beszélgetni, 2014-ben leszünk negyed századosok, vagyis 25 évesek. A szülinapra egy rég várt állat érkezésével szeretnénk meglepni látogatóinkat. Közvéleménykutatásunkból kiderült, hogy a szegediek a leginkább a barna medvére kíváncsiak. Reményeink szerint tavasszal már szegedi odújából kibújva dönti el a medve, hogy megérkezett a tavasz, vagy inkább tovább alussza téli álmát.

Közlekedés

ÁLMOKBÓL TERVEK, TERVEKBŐL VALÓSÁG

Több ütemben épült, épül meg a szőregi Hősök terétől a vajdasági Törökkanizsáig tartó közel 24 kilométeres kerékpárút. A második ütem teljes költségvetése 1,6 millió euró – közel 500 millió forint, a megvalósított első és második ütem teljes költségvetése pedig 3 millió euró – mintegy 900 millió forint – volt.

A szőregi Hősök terétől a vajdasági Törökkanizsáig tartó közel 24 kilométeres kerékpárút, valamint annak leágazásai három ütemben a Magyarország-Szerbia Határon Átnyúló Együttműködési Program keretében valósult, valósul meg. Magyar oldalon Újszentiván és Tiszasziget, szerb oldalon Törökkanizsa összehozásával pályáztunk, illetve valósítottuk meg közös terveinket – tájékoztatott Kovács Gábor projektfelelős, az újszentiváni polgármesteri hivatal munkatársa. Az 1. ütemben Újszentiván vezetésével Tiszasziget és Törökkanizsa mellett még Szeged is részt vett. Ebben az ütemben építették meg a Szeged-Szőreg Hősök terétől a Szerb utcán és Újszentiván belterületén át a Tiszasziget határ felőli belterületi határáig tartó kerékpárutat. Erre a projektre épülve valósult meg a 2. ütem, amelyben márcsak három partner volt érintett. Új-

szentiván vezetésével Tiszasziget és Törökkanizsa voltak a kedvezményezettek.

HÁROM TURISZTIKAI CÉLPONT IS ELÉRHETŐVÉ VÁLT

A 2. ütem elsődleges célja az volt, hogy a Gyála-Tiszasziget határátkelő felhasználásával összekössük a két országot, ezzel biztosítva a határon való átjutást a kerékpárosok számára. A másodlagos és a magyar partnerek számára kiemelkedő fontosságú cél volt, hogy három turisztikai célpont is elérhetővé váljon, ami hozzájárul a határmenti turisztika, kerékpáros közlekedés fellendüléséhez. A projektnek köszönhetően elérhetővé vált Újszentivánon a volt laktanya terület, mely jelenleg Lovas Szabadidő Központként üzemel, továbbá kiemelt fontosságú a helyi vállalkozások számára is, amelyek több helyi lakost foglalkoztatnak,

így a munkába járásuk is nagy mértékben javult. Tiszaszigetet érintően pedig Magyarország földrajzilag legmélyebb pontja, a Mélypont Emlékhely, illetve a horgászat szempontjából igen fontos Peplár-tó lett elérhető a vegyes használatú úton. A tiszaszigeti leágazásokon felül a projekt nagy részét kitévő határhoz vezető út mellett, Tiszasziget belterület végétől a Djala határátkelőig épült meg a kerékpárút. A szerb partneri oldalon Djala belterületén építették meg a kerékpárutat egészen a Djala határátkelőig – mondta Kovács Gábor.

Újszentiván önkormányzata a partnerekkel együtt három ütemben nyújtotta be pályázatát három különböző felhívásra, melyből mindhárom pályázat támogatásban részesült.

MAGYAR OLDALON 95 %-OS TÁMOGATÁSI INTENZITÁS

A teljes projekt 1,6 millió euró – mintegy 500 millió forint – összköltséggel valósult meg. Ebből 1,3 millió euró – közel 400 millió forint – uniós támogatás, 140 ezereuró – több mint 40 millió forint – a magyar állam kiegészítő támogatása, a fennmaradó 103 ezer euró – mintegy 30 millió forint – a vállalt önérték volt. A magyar partnereknél 95 százalékos támogatási intenzitás mellett 5 százalékos önértékkel, míg szerb

Újszentiván gesztorságával épült, épül a határon átnyúló kerékpárút

oldalon 85 százalékos támogatás mellett 15 százalékos önértékkel valósult, valósul meg a beruházás.

A projekt gesztora Újszentiván önkormányzata, azon belül Putnik Lázár polgármester volt – mondta Kovács Gábor, aki a projekt megvalósításáért és a kapcsolattartásért volt felelős. Újszentiván volt az, amely az elképzeléseket, terveket, költségvetéseket összegezve benyújtotta a pályázatot, megkötötte a támogatási szerződést. Összességében összefogó szerepet látott el, a teljes projektet koordinálta.

MÁR HASZNÁLHATÓ 16,7 KILOMÉTER KERÉKPÁRÚT

Amennyiben a teljes szakasz megépül, a kerékpárút főútvonala megközelítőleg 24 kilométer lesz, amelyből már elkészült mintegy 14 kilométer főútvonal és 2,7 kilométer mellékág. Ezeket már használhatják a kerékpárosok. A hiányzó szakasz a szerb partner részéről valósul meg a már megnyert 3. ütem pályázat keretében, illetve marad egy elenyésző mennyiségű, amely 4. ütem pályázatát vetíti előre.

Október 31-én a projektzáró rendezvényen lezárult a beruházás Tiszaszigeten, de ez nem azt jelenti, hogy ezt követően nincs feladata a partnereknek – fogalmazott Kovács Gábor. Újszentiván elmondhatja magáról, hogy a beruházást 2013. április-májusában elvégezte, illetve az érintett szakasz forgalomba-helyezési eljárása is jogerőre emelkedett. A zökkenőmentes engedélyezés, ki-

fizetési kérelem után a településre eső támogatást majdnem teljes mértékben lehívták, kifizették.

Tiszasziget önkormányzata sajnos nem tudott ilyen tempóban haladni, így a kisajátítási eljárás elhúzóda, a szabálytalansági eljárás, illetve az itt kirótt büntetés miatt pénzügyileg sem tudta úgy finanszírozni a projektet, hogy a záró és egyben elhúzódo projektjelentés során ne a legnagyobb

kifizetéssel zárjon. Ilyenkor az érintett szakaszt hiánypótlásmentesen át kell adni, forgalomba kell helyezni, illetve az ingatlannyilvántartásban át kell vezetni. Ezért elmondható, hogy számukra csak most kezdődik igazán a munka java része. Mindez szükséges ahhoz, hogy minél hamarabb hozzájussanak a támogatáshoz, és minél kevesebb idő teljen el a zárás és kifizetés ideje között.

FERENCZI FERENC: ÚJ LEHETŐSÉGET TEREMTETTÜNK A VIDÉK BEJÁRÁSÁRA

Ferenczi Ferenc, Tiszasziget polgármestere: – A tiszaszigeti önkormányzat által megépített kerékpárút egy több éve tartó nagy fejlesztésre teszi rá a pontot. A helyi és határon átnyúló kerékpáros közlekedés segítése mellett kifejezetten fontos, hogy ezzel a fejlesztéssel Szeged vonzáskörzetében teremtettünk egy új lehetőséget a szegediek, a térségben lakók és a Szegedre látogató turisták számára egyaránt. A korábban megépített és az új kerékpárút-szakaszok, valamint a Tisza-töltés egy olyan kerékpáros útvonal-hálózatot alkotnak, amelyet biztonságosan használhatnak gyermekek és idősök, családok és baráti társaságok is sportolásra, kellemes kikapcsolódásra, a vidék bejárására.

SZABÓ SÁNDOR: SZEGEDNEK MINDEN HATÁRON ÁTNYÚLÓ FEJLESZTÉS FONTOS

Szabó Sándor, a szegedi polgármesteri hivatal kabinetfőnöke: – Szegednek, mint európai központnak minden határon átnyúló fejlesztés fontos, kiemelten, ha infrastrukturális fejlesztésről van szó. Ezek a fejlesztéseken keresztül tudjuk ugyanis erősíteni a határon átnyúló gazdasági, kulturális, illetve turisztikai kapcsolatokat, amelyek hozzájárulnak a térség fejlődéséhez és a társadalmi kapcsolatok megerősítéséhez.

Sport

VILLÁMRAJTOT VETT A SZEGEDI TE

Az elveszített bajnoki döntőt leszámítva 2013-ban minden létező fronton besöpörték az aranyérmet a Szegedi TE férfi tekezői. A csapat tavasszal megnyerte a Bajnokok Ligáját, míg a magyar válogatott játékosok (Kiss Norbert, Karsai László, Kakuk Levente, Zapletán Zsombor) májusban a zalaegerszegi csapat világbajnokságon is győztek, a macedónok elleni fináléban ráadásul új világcúscot ütött

az együttes. Ez a teljesítmény óriási bravúr annak tükrében, hogy az év elején még az sem volt biztos, hogy a klub egyáltalán megéri nyarat. Februárban a város megvonta támogatását a csapattól, ám a példátlan sikereknek köszönhetően a Szegedi TE végül mégis hozzájutott egy 10 millió forintos szponzorációhoz. A csökkentett költségvetés ellenére a keret nagyrészt sikerült Szegeden tartani. A némileg át-

alakult együttes bombaformában kezdte a 2013/14-es szezont. A Szegedi TE az első tíz fordulóban minden ellenfelét legyőzte, így az alapszakasz felénél százszázalékos teljesítménnyel vezeti a Szuperligát. Kiss Norberték több létesítményben, így az újszegedi teke- és bowling centrumban is új pályacúscot állítottak fel az elmúlt hetekben, bónuszként pedig október elején Augsburgban ismét Európa-kupa-győztesek

lettek, így kvalifikálták magukat a Bajnokok Ligájába.

A nagy rivális Zalaegerszeg elleni idegenbeli sikernek is kö-

szönhetően a Szegedi TE jó úton halad afele, hogy jövőre visszaüljön a hazai trónra és megszerezze a klub történetének jubileumi,

tizedik magyar bajnoki címét, a BL-ben pedig akárcsak 2013-ban, 2014-ben is a Final Fourba kerülés a cél.

Fejlesztések a Kistérségben

SPORTOS ŐSZ DESZKEN

Szeptemberben birtokba vehették a deszki óvodások és iskolások a település központjában lévő, LEADER pályázati forrásból megújult Deszki Sportcentrumot. Az immár magas színvonalú köztéri szabadidős és sportlétesítmény megfelelő helyszín játékhoz, sportoláshoz, testmozgáshoz akár az idősebbek számára is.

Az elmúlt húsz évben érintetlen sportcentrumban megújult az utcai kerítés, és labdafogó háló épült. Az új kosárlabdapalánkok, a 47 pihenőpad, a hulladékgyűjtők, a felújított távolugró pálya

és a kerékpártárolók mind a centrum újjáélesztését szolgálják.

A település is hozzájárult a projekthez - 5,2 millió értékben kapott új aszfaltburkolatot a kézilabda pálya. Tavaszra a sportcentrum újabb elemekkel gazdagodik: kültéri fitness eszközök, pingpongasztal, és bokszsák várja majd a mozogni vágyókat.

A megújult Deszki Sportcentrumot Dr. Ledniczky Ildikó alpolgármester és a pálya valamikori megálmodója, Györgyev Vojislav képviselő, volt testnevelő tanár adta át. Az ünnepség után a település apraja-nagyja sportnapokon vehette birtokba a megújult létesítményt.

A felújításokra a LEADER forrásból 5,35 millió forintot nyert Deszk.

Sport

HAÁSZ SZUE -KIS CSAPAT, NAGY EREDMÉNYEK

Novoszát Melinda

Nagyszerű eredményeket ért el a Haász Szegedi Úszó Egylet hat fős csapata a Százhalombattán rendezett felnőtt rövidpályás úszó országos bajnokságon. Gellért Gábor csoportjából mindenki egyéni csúcsokat úszott, a 15 esztendő Novoszát Melinda pedig öt számban is dobogóra állhatott. A szegedi tehetség 50 méter gyorsan másodikként ért be a célba, emellett pedig még négy bronzérmet szerzett, valamint megdöntött két korosztályos magyar rekordot. A fiatal lányt az ob-n csak Hosszú Katinka, Mutina Ágnes és Dara Eszter előzte meg. Melinda teljesítmé-

nye Kiss László szövetségi kapitányt is meggyőzte, így a SZUE üdvöskéje bekerült a decemberi dániai Európa-bajnokságra utazó magyar felnőtt válogatott keretébe. Szegedi csapattársai közül Bonecz Boglárka is figyelemre méltó eredményt ért el, 200 méteres pillangóúszásban 13 éves létére a hatodik helyen végzett a döntőben. A Haász SZUE a százhalombattai remeklésének köszönhetően megerősítette a pozícióját a klubok közötti versenyben, így szinte biztos, hogy legjobb vidéki egyesületként a negyedik helyen zár majd az év végi rangsorban.

Zöld sarok

2014-BEN AZ ÉV MADARA: A TÚZOK

Lassan véget ér az év, amelyet a gyurgyalgal védelmének szenteltek. A következő esztendőben a Magyar Madártani Egyesület

(MME) szakemberei úgy döntöttek, hogy az egyik legnagyobb testű madarunk, a tűzok védelmének szentelik a 2014-es évet.

ÉRDEKESÉG:

A kakasok tömege meghaladhatja a 15 kg-ot is. Nagy testtömegük miatt nehézkesen repülnek, de sebességük, testtömegük ellenére elérheti a 60 km/órát is.

Nemcsak a faj védelmi helyzete indokolja a választást, hanem az is, hogy a tűzok az egyesület címermadara, és az egyesület jövőre ünnepli fennállásának 40. évfordulóját.

Európa legtöbb országában már kipusztult a faj. Magyarországon is jelentősen csökkent az állománya. Napjainkban elsősorban a Duna-menti pusztákon, a Hortobágyon, a Bihari-síkon, Dévaványa térségében, valamint Csongrád és Békés megye határán, a Csanádi-pusztákon él jelentősebb állománya. A madármegfigyelési adatok alapján hazánk tűzokállományát 1500 példányra becsülik. A füves puszták, nyílt mezőgazdasági területek lakója. Itt szerzi táplálékát, elsősorban gyom- és gabonamagvakat, fiatal hajtásokat, rovarokat, gyíkokat, esetleg madárfiókákat fogyaszt.

Jellegzetes udvarlási viselkedésük, násztáncuk a dürgés.

Ilyenkor fejüket hátrahajjták, szárnyukat kifordítják, miközben széttárt farktollakkal és felfújt torokzacskóval táncolnak a tojónak. A dürgőhelyeiket éveken át használják, és általában ezen területek közelében fészkelnek. Fészkeljük leggyakrabban két tojásból áll. Talajon költ, előszerttel választja a füves területeket, búza- és lucernatáblákat fészkelőhelyül.

A tűzokvédelem legfontosabb feladata a jelenlegi élőhelyek fenntartása, kiszélesítése. A mezőgazdasági műveléssel együtt járó zavarások számát, veszélyeztető tényezőket csökkenteni kell. Korlátozni kell a gyom- és rovarirtó szerek alkalmazását, hiszen ezek csökkentik a rendelkezésre álló táplálék mennyiségét. Fontos a dürgőhelyek megőrzése, felszántásának megakadályozása is. A fészkelőterületeken környezet-

kímélő gazdálkodási módokat kell alkalmazni. A veszélyeztetett fészkek körül védőövezeteket kell kialakítani, és szükség esetén tojásmentést alkalmazni. A tojásból keltegetett fiókákat később vissza lehet helyezni a műtojásokkal fészken tartott anyamadar alá. Fontos védelmi feladat a tűzokos élőhelyen gazdálkodók megfelelő tájékoztatása a faj szokásairól,

életmódjáról, valamint a gazdák számára elérhető kímélő technológiákról.

A tűzok fokozottan védett madár, természetvédelmi eszmei értéke 1 000 000 forint. Vigyázzunk rá!

Fejlesztések a Kistérségben

SZÁLLODA ÉS ÚJ KONYHA ÉPÜL ALGYÓN

Tizenhét szobás szálloda és 600 adagos konyha épül Algyón, a Szabadidőközpont területén. A közel 450 millió forintos beruházással megvalósuló fejlesztések hiánypótlóak Algyón, figyelembe véve a jövőben tervezett turisztikai attrakciók és szolgáltatásfejlesztések megvalósítását a településen. A két épületet kibővítik, illetve újra építik, így 2014. július elejétől már fogadhatják is a vendégeket.

A beruházás során a nem megfelelő műszaki színvonalú és minőségi szolgáltatások nyújtására alkalmatlan 8 szobás 24 férőhelyes ifjúsági szálló alakul át és bővül ki, valamint a 600 adagos konyha megépülésével a közétkeztetés szerepét is ellátja a beruházásokért felelős Gyevitur Kft – mondta el Ökrös Erika, a Gyevitur Kft. ügyvezető igazgatója. A Gyevitur Kft csatlakozni

kíván a Minta-Menza programhoz, szem előtt tartva a minőségi és lehetőség szerint helyi alapanyagokból készült ételek megjelenését az étlapon, felhívva ezzel is a szülők és gyermekei figyelmét a tudatos táplálkozás fontosságára.

Az ifjúsági szálló helyén épülő tervezetten három csillagos szálloda férőhelyinek száma 36+18 összesen 54 főre nő, ki-

alakításában magas színvonalat biztosítva, az ide látogatóknak. A szállodához kapcsolódó konyha a hozzá tartozó 150 férőhelyes étteremmel kiszolgálja majd az itt megszálló vendégeket, valamint rendezvények – például esküvők, – megtartására is alkalmas lesz. A konyhaépület tetőtérben egy 80 fős konferenciatermet is kialakítanak, mely helyet biztosít kisebb konferenciák, céges összejövetelek

lebonnyítására. A megépülő egységek fő célcsoportjai a fiatalok, sportolók, aktív és ökoturizmus résztvevői, fiatal és középkorú családok, iskolai csoportok, akik

az aktív vízparti kikapcsolódást szeretnék kellemes rekreációval, pihenéssel ötvözni.

A cél, hogy Algyó turisztikai potenciálját jobban ki tudjuk

használni, illetve Algyó megjelenése az országos és nemzetközi desztinációk kínálati versenyében – tette hozzá Ökrös Erika.

Hagyományörzés

HÓDÍTOTT A HAGYOMÁNYOS SZERB VÁSZON

Deszki hagyományörzők sikere

Egyedülálló sikert ért el a közelmúltban a deszki Bánát Szerb Kulturális Közhasznú Egyesület. Hagyományos szerb ruházatot reprodukáló darabjaik kaptak komoly elismerést és védjegyet. Szeptemberben három hétig e ruhadarabok mellett évszázados bútorok és kiadványok rekonstrukcióit is láthatták az érdeklődők a deszki Faluház kupolatermében.

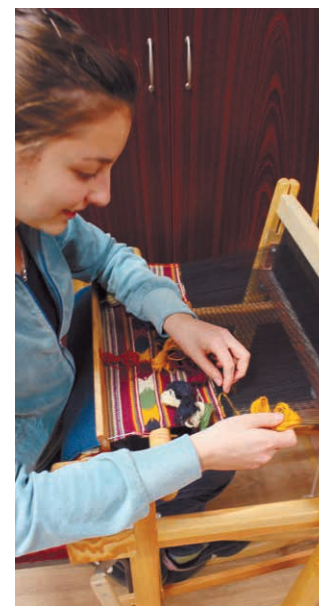
A Szeged melletti község híres arról, hogy lakói lelkesen őrzik a szerb hagyományokat. Szeptember 14-én is e céllal rendeztek ajtvárfesztivált, ezen belül pedig szövés-hímzés nyíltnapot és hagyományörző kiállítást.

Brezan Krisztof, az egyesület elnöke elmondta, hogy egy

határokon átnyúló, uniós támogatású projektnek köszönhetően nyílt lehetőségük a hagyományos szerb vászonszövés és úri hímzés föllevenítésére. A két kézműves mesterséget egy-egy műhelyben végzik folyamatosan, 14-15 tag részvételével. Az ő munkájuk volt például az a szerb főkötő, mely november elején Békéscsabán egy kézműves és hungarikum konferencián elnyerte a legmagasabb,

A-kategóriás minősítést. A főkötőt és egy szintén Deszken készült szerb vászoninget védjeggyel is ellátták az ítések. Ez azt jelenti, hogy e két termék csak a deszki szerb hagyományörzőkön át forgalmazható. Magyarországon szerb közösség még nem nyert el ilyen rangos elismerést.

A szeptemberi, deszki kiállításon e ruhadarabok mellett reprodukált bútorok és nyomtatott

kiadványok is láthatók voltak. Hogy mennyire sikerültek jól, azt a látogatók is megítélhették, hiszen kiállították az eredeti, 18-20. századi darabokat is.

Programok a Kistérségben

Az első bál a nyugdíjasoké volt

VIDÁM ÉVZÁRÁS DESZKEN

Megkezdődött a báli zsongás Deszken. Először az egyik legaktívabb közösség, a nyugdíjas klub szervezett őszi bált októberben. Összejöveteleik rendszeresek, hiszen a kiskundorozsmai, újszentiváni, tizzaszigeti és ferencszállási klubbal havonta szerveznek zenés, táncos vacsorákat.

Amulatságon Király László polgármester előtt 50 éves házassági évfordulóját ünneplve újra esküt tett Mészáros Ferenc és felesége, Editke néni.

A település vezetője szerint fontosak a hasonló rendezvények. Mint elmondta, sokan jelennek meg minden alkalommal még akkor is, ha kis nyugdíjából kell a belépő és a vacsora árát kiszorítani.

Az érintett települések polgármesterei, vezetői mellett Ujhelyi István is állandó vendége volt a bálóknak. Idén Szabó Sándor hozta el az országgyűlés alelnökének üdvözlését. A kistérség elnökének, Botka Lászlónak a kabinetfőnöke immár úgy is bemutatkozott, mint a jövő évi választásokon a baloldali országgyűlési képviselőjelöltje. Szabó Sándor a bál után azt mondta, lenyűgöző az összefogás az idősök között, akik

irigylésre méltó együttérzéssel segítik egymást. Szerinte a fiatalabb generációk – beleértve a sajátját is – már nem képesek hasonlóan az internetes közösségi hálók világában, így e téren is van mit tanulni az idősektől.

A közösségi rendezvények sora folytatódik. Az évzárást alapítványi bál, sportbál, vadászbal, szilveszteri multság és kisebb egyesületi összejövetelek teszik vidámmá és emlékeztetessé Deszken.

Recept

MÉZESKALÁCS TORTA

Hozzávalók

3 tojás
12 dkg cukor
5 dkg liszt
2 teáskanál sütőpor
1 mokkáskanál mézeskalács fűszerkeverék
2 dkg kakaópor

5 dkg keményítő
2 lap zselatin
30 dkg túró
2 evőkanál konyak
4 evőkanál méz
10 dkg tejszoki
10 dkg mézeskalács
4 dl tejszín
2 csomag vaníliás cukor
2 evőkanál ribizlilekvár
10 dkg roletti

Elkészítés

1: A tojásokat szétválasztjuk. A fehérjét 3 evőkanál hideg vízzel keményre verjük, a végén beleszórjuk a cukrot. Hozzáadjuk a sárgákat, rászitaljuk a sütőporral, a kakaóval, a fűszerkeverékkel és keményítővel elkevert lisztet, összeforgatjuk. Kapcsos torta-

formába öntjük a tésztát, és előmelegített sütőben 200 fokon 15 percig sütjük. Hagyjuk kihűlni.

2: A túrót a konyakkal és a mézzel ízesítjük. A beáztatott, majd kinyomkodott, feloldott zselatint a masszába dolgozzuk. Felferjük a tejszín felét 1 csomag vaníliás cukorral. Beforgatjuk a szétmorzolt mézeskalácsot és a durvára aprított csokoládét.

3: A piskótát 2 lapra vágjuk. Az alsót megkenjük lekvárral, a krémet kupolaszerűen ráhalmozzuk. A másik lapot ráborítjuk.

4: A maradék tejszín felverjük a másik csomag vaníliás cukorral, bevonjuk vele a tortát, megszórjuk kakaóval, végül a rolettkel díszítjük.

